

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
М. ВОВЕК
представено на 26 юли 2017 година¹

Дело C-271/17 PPU

Openbaar Ministerie
срещу
Sławomir Andrzej Zdziaszek

(Преюдициално запитване, отправено от Rechtbank Amsterdam (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия))

„Преюдициално запитване — Европейска заповед за арест — Случаи, при които изпълнението може да бъде отказано — Заповед, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода — Понятие „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ — Производство за определяне на общо наказание — Производство по обжалване“

I. Въведение

1. Полски съдебен орган издава европейска заповед за арест (наричана по-нататък „ЕЗА“) на полския гражданин г-н Sławomir Andrzej Zdziaszek. Този орган иска задържаният в момента в Нидерландия г-н Zdziaszek да бъде предаден за целите на изпълнението на две наказания лишаване от свобода за срок от съответно една година и шест месеца и три години и шест месеца.
2. Наказанията са определени с „решение за определяне на общо наказание“, въз основа на което е издадена съответната ЕЗА (наричано по-нататък „решението за определяне на общо наказание“). В това решение за определяне на общо наказание не се обсъжда въпросът за вината на лицето, а просто се обединяват и адаптират три наложени преди това наказания. Така наказанието със срок от една година и шест месеца обединява две наказания, наложени на г-н Zdziaszek по две отделни дела. Наказанието със срок от три години и шест месеца пък е резултат от намаляване на първоначално определения четиригодишен срок на това наказание, наложено на г-н Zdziaszek с предходна присъда (наричана по-нататък „първоначалната присъда“). Наказанието е намалено вследствие от благоприятно за заинтересования законодателно изменение.
3. Запитващата юрисдикция отбелязва, че формулярът на ЕЗА съдържа единствено информация за решението за определяне на общо наказание. Получената от запитващата юрисдикция допълнителна информация сочи, че г-н Zdziaszek е бил надлежно представяван във въззивното производство, приключило с постановяването на първоначалната присъда, за която е бил уведомен. Според тази юрисдикция обаче правото на защита на г-н Zdziaszek не е било спазено в първоинстанционното производство.

¹ Език на оригиналния текст: френски.

4. По силата на националния закон, който транспонира член 4а от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (наричано по-нататък „Рамковото решение“)², компетентният нидерландски орган трябва да откаже да изпълни ЕЗА, ако исканото лице не се е явило лично *на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението*³, освен ако не е налице някоя от хипотезите, изброени в тази разпоредба.

5. При тези условия запитващата юрисдикция иска да установи дали понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ обхваща производството, вследствие на което е постановено решението за определяне на общо наказание, въпреки че в него вече не е обсъждан въпросът за вината. Така запитващата юрисдикция иска да установи дали трябва именно за това производство да прецени спазени ли са процесуалните права на заинтересованото лице, или всъщност следва да вземе предвид производството, в което е постановена първоначалната присъда.

6. В случай че следва да вземе предвид производството, в което е постановена първоначалната присъда, запитващата юрисдикция иска да установи какви са последиците от факта, че г-н Zdziaszek не е бил действително представляван в първоинстанционното производство.

7. Запитващата юрисдикция също така иска да установи дали може да откаже да изпълни издадената ЕЗА, поради това че нито от съпътстващия я формуляр, нито от предоставената допълнителна информация се установява в случая да е налице някоя от хипотезите по член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамковото решение.

8. Обуславящият контекст на тези въпроси е особеният начин на транспониране на посочената разпоредба в нидерландското право. Член 4а, параграф 1 от Рамковото решение предвижда *възможност* да се откаже предаване на задочно осъдено лице, освен ако изпълняващият съдебен орган се увери, че процесуалните права на лицето са били спазени. При наличието на някоя от четирите предвидени в разпоредбата хипотези обаче изпълняващият съдебен орган е длъжен да изпълни ЕЗА. Националното законодателство обаче обръща факултативната логика на тази разпоредба, като *забранява* на националния съд да предава заинтересованото лице, *ако* не е налице някоя от упоменатите хипотези.

II. Правна уредба

1. ЕКПЧ

9. Член 6, точка 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи⁴ (наричана по-нататък „ЕКПЧ“) предвижда:

„Всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона [...]“.

2 ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3. Това рамково решение е изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24).

3 Курсивът е мой.

4 Подписана в Рим на 4 ноември 1950 г.

2. Правото на Съюза

1. Хартата

10. Член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) гласи:

„Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

[...]“.

11. Съгласно член 48, параграф 2 от Хартата „[н]а всеки обвиняем се гарантира зачитане на правото на защита“.

2. Рамковото решение

12. В член 1, параграф 1 от Рамковото решение ЕЗА е дефинирана като „съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване [от] друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане“.

13. Член 1, параграф 2 гласи, че „[д]ържавите членки следва да изпълнят всяка [ЕЗА] въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение“.

14. Член 1, параграф 3 предвижда, че Рамковото решение „няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 [ДЕС]“.

15. Член 4а от Рамковото решение е въведен с Рамково решение 2009/299, за да се уредят факултативните основания да се откаже изпълнение на ЕЗА в случай на невявяване на съответното лице на процеса срещу него:

„1. Изпълняващият съдебен орган също така може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, освен ако в европейската заповед за арест не е посочено, че лицето, в съответствие с допълнителните процесуални изисквания, определени в националното законодателство на издаващата държава членка:

а) своевременно

- i) или е призовано лично и по този начин уведомено за определената дата и място на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, или чрез други средства действително е получило официална информация за определената дата и място на съдебния процес по начин, който недвусмислено доказва, че то е било уведомено за насрочения съдебен процес;

и

- ii) е уведомено за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви на съдебния процес;

или

- б) след като е било уведомено за насрочения съдебен процес, е упълномощило защитник, посочен от заинтересованото лице или от държавата, с цел да го защитава на съдебния процес и действително е било защитавано от този защитник на процеса;

или

- в) след като решението му е било връчено лично и е било изрично уведомено за правото на повторно разглеждане или обжалване, в което лицето има правото да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение:

- i) изрично е заявило, че не оспорва решението;

или

- ii) не е поискало повторно разглеждане или обжалване в приложимия за целта срок;

или

- г) решението не му е било връчено лично, но:

- i) решението ще му бъде връчено лично незабавно след предаването и ще бъде изрично уведомено за правото си на повторно разглеждане или обжалване, в което лицето има правото да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение;

и

- ii) ще бъде уведомено за срока, в който трябва да поиска повторно разглеждане или обжалване, както е посочено в съответната европейска заповед за арест.

2. В случай че европейската заповед за арест е издадена [...] съгласно условията на параграф 1, буква г), а до този момент заинтересованото лице не е получило никаква официална информация за съществуването на наказателно производство срещу него, нито му е било връчено съдебното решение, то може да поиска, в момента на получаване на информацията за съдържанието на европейската заповед за арест, да получи копие от съдебното решение, преди да бъде предадено. [...] [П]редоставянето му не може да се счита за официално връчване на съдебното решение, нито да постави началото на каквито и да е срокове за подаване на искане за повторно разглеждане или за обжалване.

3. В случай че дадено лице е предадено съгласно условията на параграф 1, буква г) и е поискало повторно разглеждане или обжалване, задържането на такова лице, на което предстои такова разглеждане или обжалване, подлежи на проверка на редовни интервали от време или по искане на заинтересованото лице до окончателното приключване на производството съгласно правото на издаващата държава членка [...].“

16. Член 8, параграф 1 от Рамковото решение предвижда, че ЕЗА трябва да съдържа следната информация:

„[...]

в) доказателства за влязла в сила присъда, заповед за задържане или друг подлежащ на изпълнение съдебен акт със същата юридическа сила, попадащ в обхвата на членове 1 и 2;

г) характера и правната квалификация на престъплението [...];

[...]

е) наложеното наказание, ако има влязла в сила присъда, или предвидените наказания за престъплението съгласно законодателството на издаващата държава членка;

[...]“.

17. Член 15 от Рамковото решение е озаглавен „Решение за предаване“ и предвижда:

1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счита, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация [...].

[...]“.

18. Буква г) от приложението („Европейска заповед за арест“) към Рамковото решение има следната редакция след изменението с Рамково решение 2009/299:

⁴⁾ Посочете дали лицето се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението:

- Да, лицето се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението.
- Не, лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението.

3. Ако сте направили отбелязване в клетка по точка 2, моля, потвърдете валичността на сляото от съдебните:

3.1а. лицето е било призовано лично на ... (ден/месец/година) и по този начин е било уведомено за определената дата и място на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, и е било уведомено за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви на съдебния процес.

ИЛИ

3.1б. лицето не е било призовано лично, но чрез други средства действително е получило официална информация за определената дата и място на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, по начин, който изключва съмнение, че то е било уведомено за изчерпващ съдебен процес и е било уведомено за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви на съдебния процес.

ИЛИ

3.2. след като е било уведомено за изчерпващ съдебен процес, лицето е изпълномощно защитник, посочен от заинтересованото лице или от държавата, с цел да го защити на съдебния процес и действително е било защитавано от този защитник на процеса.

ИЛИ

3.3. решението е било връчено лично на лицето на ... (ден/месец/година) и то е било изрично уведомено за правото на повторно разглеждане или обжалване, в което има право да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, изключително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение, и

лицето изрично е заявило, че не оспорва решението.

ИЛИ

лицето не е поискало повторно разглеждане или обжалване в приложимия за цвета срок;

ИЛИ

3.4. решението не е било връчено лично на лицето, но

- решението ще бъде връчено лично на лицето незабавно след предаването; и
- при връчване на решението лицето ще бъде изрично уведомено за правото му на повторно разглеждане или обжалване, в което има право да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, изключително и с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалното решение; и
- лицето ще бъде уведомено за срока, в който трябва да поиска повторно разглеждане или обжалване и който е ... дни.

4. Ако сте направили отбелязване в клетка по точка 3.1б, 3.2 или 3.3, дайте информация как е изпълнено съответното условие:

.....

3. Нидерландското право

19. Overleveringswet (Законът за предаването) от 29 април 2004 г. (Stb. 2004, бр. 195, наричан по-нататък „OLW“) транспонира Рамковото решение в нидерландското право. Член 12 предвижда, че „[н]е се разрешава предаване, когато европейската заповед за арест е издадена за целите на изпълнението на присъда, но подсъдимият не се е явил лично на съдебния процес,

вследствие на който е постановена присъдата, освен ако в европейската заповед за арест не е посочено, че в съответствие с процесуалните правила в издаващата държава членка“ е налице някое от четирите обстоятелства, описани в същата разпоредба. Тези обстоятелства са описани в член 12, букви а)—d) от OLW и съответстват на член 4а, параграф 1, букви а)—г) от Рамковото решение.

20. Буква D от приложение 2 към OLW, озаглавено „Образец на европейска заповед за арест по член 2, параграф 2 от OLW“, съответства на буква г) от приложението към Рамковото решение.

III. Фактите, националното производство и преюдициалните въпроси

21. На 17 януари 2017 г. запитващата юрисдикция е сезирана с искане за изпълнение на ЕЗА, издадена на 12 юни 2014 г. от Sąd Okręgowy w Gdańsku (Гдански окръжен съд, Полша).

22. С въпросната ЕЗА се иска полският гражданин г-н Zdziaszek да бъде задържан и предаден за целите на изпълнението в Полша на две наказания лишаване от свобода съответно за срок от една година и шест месеца (за деяния 1 и 2)⁵ и за срок от три години и шест месеца (за деяния 3—5)⁶.

23. В ЕЗА е посочено решението, с което са определени тези две общи наказания и което е постановено на 25 март 2014 г. от Sąd Rejonowy w Wejherowie (Районен съд Вейхерово, Полша) (решението за определяне на общо наказание). От една страна, с това решение е определено общо наказание лишаване от свобода със срок от една година и шест месеца въз основа на двете наказания, наложени на г-н Zdziaszek за деяния 1 и 2 с влезли в сила присъди, постановени на 21 април 2005 г. от Sąd Rejonowy w Wejherowie (Районен съд Вейхерово) и на 16 юни 2006 г. от Sąd Rejonowy w Gdyni (Районен съд Гдиня, Полша). От друга страна, със същото решение първоначалният четиригодишен срок на наказанието лишаване от свобода, наложено на г-н Zdziaszek за деяния 3—5 с влязла в сила присъда от 10 април 2012 г. на Sąd Rejonowy w Wejherowie (Районен съд Вейхерово), е намален на три години и шест месеца. Наказанието е намалено вследствие от благоприятно за заинтересования законодателно изменение.

24. С решение от 11 април 2017 г. запитващата юрисдикция отказва да предаде г-н Zdziaszek във връзка с наложеното му за деяние 1 наказание лишаване от свобода, тъй като това деяние не съставлява престъпление по нидерландското право. Тя спира производството по искането за предаване във връзка с деяние 2, за да отправи допълнителни въпроси до издаващия съдебен орган.

25. Затова настоящото преюдициално запитване се отнася само до частта от решението за определяне на общо наказание, в която *се намалява наказанието за деяния 3—5*.

26. Г-н Zdziaszek не се явява лично в производството, в което е постановено решението за определяне на общо наказание. В издадената ЕЗА се посочва, че той все пак е знаел за насрочения процес и е упълномощил защитник, който го е защитавал по делото.

⁵ Деяние 1 се състои в отправянето на обиди към двама полицаи при и повод на изпълнението на служебните им задължения, а деяние 2 съставлява упражняване на насилие с цел принуда.

⁶ Деяние 3 съставлява нанасяне на тежка телесна повреда при условията на повторност, деяние 4 е сексуално посегателство, а деяние 5 съставлява управляване на моторно превозно средство в нетрезво състояние и в нарушение на съдебна забрана за управляване на моторно превозно средство.

27. По-конкретно, от акта за преюдициално запитване следва, че г-н Zdziasek е призован на посочения от него адрес за първото съдебно заседание, насрочено за 28 януари 2014 г. Той не получава призовката и не се явява в съдебното заседание. Sąd Rejonowy w Wejherowie (Районен съд Вейхерово) му назначава служебен защитник и отлага делото. Г-н Zdziasek е призован по същия ред и за второто съдебно заседание, насрочено за 25 март 2014 г. Той не се явява лично, но адвокатът му участва в това съдебно заседание. Именно вследствие от това заседание е постановено решението за определяне на общо наказание.

28. Въпреки тези фактически констатации запитващата юрисдикция смята, че обстоятелството по член 4а, параграф 1, встъпителна част и буква б) от Рамковото решение не е налице, тъй като не е установено, че лицето, чието предаване се иска, „е било уведомено за насрочения съдебен процес“, нито че „е упълномощило защитник, посочен от заинтересованото лице или от държавата, с цел да го защитава на съдебния процес“.

29. *Първият* въпрос на запитващата юрисдикция предполага да се определи дали производството, в което е постановено решението за определяне на общо наказание, представлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение. Ако е така, запитващата юрисдикция ще откаже да изпълни ЕЗА.

30. Обратно, ако решението за определяне на общо наказание не е от значение за прилагането на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение, запитващата юрисдикция смята, че ще трябва да прецени дали г-н Zdziasek се е явил лично на предходния етап от производството, а ако не се е явил — дали е налице някое от обстоятелствата по член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамковото решение.

31. Според запитващата юрисдикция обаче предоставената в ЕЗА информация не се отнася до първоначалната присъда.

32. *Вторият* въпрос предполага да се определи дали в този контекст запитващата юрисдикция може да откаже да изпълни ЕЗА.

33. Ако не е така, запитващата юрисдикция смята, че именно с оглед на първоначалната присъда трябва да определи дали в случая е налице някоя от хипотезите по член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамковото решение.

34. В това отношение тя приема, че г-н Zdziasek не се е явил лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено първоинстанционното решение, и че за първоинстанционното производство не е налице нито едно от обстоятелствата по член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамковото решение.

35. Що се отнася до производството по въззивно обжалване, г-н Zdziasek не се явява в съдебното заседание. Той обаче е редовно призован и се явява неговият защитник. Оттук запитващата юрисдикция стига до извода, че г-н Zdziasek „е бил уведомен за насрочения съдебен процес“ и „е упълномощил [а] [адвокат] с цел да го защитава на съдебния процес“.

36. На *трето* място, запитващата юрисдикция иска да установи и дали производството по въззивно обжалване представлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение.

37. При тези условия *Rechtbank Amsterdam* (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Производство,

- в което съдът на издаващата държава членка се произнася по определянето на общо наказание лишаване от свобода въз основа на няколко отделни наказания лишаване от свобода, наложени преди това на съответното лице с влезли в сила присъди, и/или по изменението на общо наказание лишаване от свобода, наложено преди това с влязла в сила присъда, и
- в което съдът вече не разглежда въпроса за вината,

каквото е производството, в което е постановено решението от 25 март 2014 г. за определяне на общо наказание, представлява ли „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамково[то] решение [...]?

2) Може ли изпълняващият съдебен орган:

- в случай че исканото лице не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението,
- но нито в ЕЗА, нито в допълнителната информация, поискана на основание член 15, параграф 2 от Рамково[то] решение [...], издаващият съдебен орган не съобщава дали са налице едно или няколко от обстоятелствата по член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамково[то] решение [...] в съответствие с формулировката на една или няколко от категориите по буква г), точка 3 от формуляра на ЕЗА,

само по тази причина да заключи, че не е изпълнено нито едно от условията по член 4а, параграф 1, букви а)–г) от Рамковото решение, и само по тази причина да откаже да изпълни съответната ЕЗА?

3) Производство по обжалване,

- в което делото е разгледано по същество и
- вследствие на което съответното лице (отново) е осъдено и/или е потвърдено първоинстанционното му осъждане,
- а същевременно европейската заповед за арест е издадена за целите на изпълнението на осъдителната присъда,

представлява ли „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамково[то] решение [...]?”.

IV. По спешното производство пред Съда

38. Запитващата юрисдикция моли преюдициалното запитване да бъде разгледано по реда на спешното производство, предвидено в член 107 от Процедурния правилник на Съда.

39. В подкрепа на искането си тя изтъква, че отправеният въпрос се отнася до тълкуването на Рамковото решение, което е акт от областите по част трета, дял V от Договора за функционирането на ЕС. Тя също така отбелязва, че заинтересованото лице е задържано в Нидерландия до вземането на решение относно предаването му. Затова спешният отговор на Съда би имал пряко и решаващо отражение върху срока на задържане на заинтересованото лице.

40. На 8 юни 2017 г. пети състав на Съда взе решение да уважи това искане на запитващата юрисдикция.

41. Писмени становища представят Openbaar Ministerie (прокуратурата на Нидерландия) — молител в главното производство, г-н Zdziaszek — ответник в главното производство, нидерландското правителство и Европейската комисия. Полското правителство представя писмен отговор на поставените му от Съда въпроси относно приложимото полско право.

42. Прокуратурата, г-н Zdziaszek, нидерландското, ирландското и полското правителство, както и Комисията представят устни становища в съдебното заседание от 11 юли 2017 г.

V. Съображения

43. С *първия* си въпрос запитващата юрисдикция иска са установи дали производството, вследствие на което е постановено решението за определяне на общо наказание, което вече не се отнася до въпроса за вината, представлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение. За да отговоря на този въпрос, най-напред ще анализирам понятието за осъдителна присъда, наличието на каквато е предпоставка за наличието на „влязла в сила присъда“ и „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“. След това ще разгледам особената природа на решенията за определяне на общо наказание (раздел А).

44. С *втория* си въпрос запитващата юрисдикция иска да установи какви са последиците за изпълнението на ЕЗА, когато предоставената от издаващия съдебен орган информация не е достатъчна. Този въпрос може да се разбира дословно в смисъл, че предполага да се установи колко пъти изпълняващият съдебен орган може да иска необходимата информация от издаващия съдебен орган или каква е максималната продължителност на размяната на въпроси и отговори между тези две съдилища в частност предвид приложимите срокове за изпълнението на ЕЗА. Макар и не така очевиден, обуславящият контекст на този въпрос е проблематичното транспониране на член 4а от Рамковото решение в нидерландското право (раздел Б).

45. С *третия* си въпрос запитващата юрисдикция иска да установи дали понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение обозначава производство по обжалване, в което делото е разгледано по същество и е потвърдена първоинстанционната присъда, за изпълнението на която е издадена ЕЗА. Този въпрос изисква да се определи дали ефективното спазване на правото на защита на заинтересованото лице в производството по въззивно обжалване е годно да санира евентуално допуснатите на първа инстанция нарушения (раздел В).

1. По първия преюдициален въпрос

46. Страните, които представят писмени становища и участват в съдебното заседание, по същество споделят позицията, че производство, в което само се адаптира наложеното наказание, без да се обсъжда въпросът за вината, *не* съставлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение.

47. Въпреки това от писмените и устните становища личи, че няма единодушие по въпроса в какво се състои „съществуването“ на делото. Като че ли няма съмнение, че производство, в което се разглеждат въпросите за вината *и* за наказанието, е производство по съществуването на делото. Така ли е обаче, ако в производството се обсъжда *само* наказанието, неговото изменение или намаляване? Обсъждането на вината съставлява ли задължителен компонент на производството, за да може то да се окачестви като производство по съществуването на делото?

48. Г-н Zdziaszek поддържа, че когато адаптирането на наказанието не е просто аритметично упражнение, съответното производство е „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“. Тогава то трябва да отговаря на изискванията на членове 47 и 48 от Хартата и на член 6 от ЕКПЧ.

49. Прокуратурата подчертава, че за по-добро гарантиране на правото на защита контролът трябва да се отнася до решение, съдържащо произнасяне по въпроса за вината. Обратният подход създавал риск заинтересованото лице да може да бъде предадено, въпреки че на предходните етапи от производството не е било спазено правото му на защита.

50. Нидерландското правителство предлага подобен отрицателен отговор на първия преюдициален въпрос. То поддържа, че контролът трябва да се отнася до производство по същество, приключило с осъдителна присъда. Това предполага съдът да се е произнесъл по въпроса за вината. Ето защо производство, в което се обединяват или адаптират наказания лишаване от свобода, не попадало в обхвата на понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“.

51. Ирландското и полското правителство също предлагат отрицателен отговор на първия въпрос. Доколкото в него не се обсъжда въпросът за вината на съответното лице, производството за определяне на общо наказание не може да представлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение. Според ирландското правителство евентуален микроанализ на производството за определяне на общо наказание би бил в разрез с принципа на взаимно доверие. Според полското правителство, да се приеме, че производството за определяне на общо наказание попада в обхвата на упоменатото понятие, би означавало да се разшири приложното поле на член 4а от Рамковото решение. Според това правителство понятието „същество на делото“ предполага установяване на фактите и преценка на вината — въпроси, които последно са решавани във въззивното производство, в което е постановена първоначалната присъда.

52. Комисията пък намира за нелогично да се допусне, че контролът по член 4а от Рамковото решение може да се отнася до производство, в което само се адаптира наказанието, въпреки че не би бил упражнен по отношение на производството, в което е постановена първоначалната осъдителна присъда. За сметка на това производство, в което се адаптира първоначалното наказание и същевременно се дава възможност на заинтересованото лице да изложи своите доводи, попадало в обхвата на понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“.

53. Не споделям мнението, че единствено въпросът за вината, но не и въпросът за наказанието е релевантен за преценката на „съществуването на делото“. Понятието *осъдителна присъда*, което е релевантно както за понятието „влязла в сила присъда“, така и за понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ (използвани съответно във встъпителната част на член 4а, параграф 1 и в член 8, параграф 1 от Рамковото решение), всъщност включва два аспекта: произнасяне по вината и определяне на наказанието (раздел 1). Доколкото с решението за определяне на общо наказание именно се определя наказанието, това решение попада в обхвата на понятието за *осъдителна присъда* (раздел 2). За целите на прилагането на член 4а от Рамковото решение обаче остава да се провери дали в производството, вследствие на което е постановено това решение, съдът има право на преценка по отношение на конкретния начин на адаптиране на наказанието (раздел 3). Доколкото в случая е налице такова право на преценка, производството, в което е постановено решението за определяне на общо наказание, представлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение (раздел 4).

1. Конститутивни елементи на *осъдителната присъда*

54. Когато се издава за целите на изпълнението на наказание, ЕЗА предполага да е налице *осъдителна присъда*. Последната в типичния случай се състои от два елемента, а именно признаване на лицето за виновно и съответно налагане на наказание⁷. Следователно тези два елемента образуват „съществуването“ на делото — или заедно (всички въпроси по същество), или поотделно (част от въпросите по същество).

55. Тези два елемента трябва да са отразени в ЕЗА. Всъщност издаващите съдебни органи са длъжни да предоставят информация не само за извършените престъпления, но и за конкретно наложените наказания. Това е необходимо условие, за да може във всеки конкретен случай изпълняващият съдебен орган да провери приложимостта на ЕЗА предвид извършеното престъпление⁸ и наложеното наказание⁹. Тази информация е важна и за да се прецени дали е някое от задължителните основания за неизпълнение на ЕЗА¹⁰.

56. Що се отнася до понятието за влязла в сила присъда за целите на прилагането на член 8, параграф 1, буква в) от Рамковото решение, това е присъда, която позволява на компетентните органи по силата на приложимото национално право да пристъпят към изпълнение на наложеното на съответното лице наказание лишаване от свобода. Кой акт ще се смята за такава присъда във всеки конкретен случай, зависи от две променливи, а именно процесуалната уредба на държавата членка и конкретните процесуални действия, предприети от (или спрямо) заинтересованото лице¹¹.

57. Когато е основанието за изпълнение на наказанието лишаване от свобода, присъдата по дефиниция трябва да се отнася до наказанието. Въпросът, който стои в случая, е дали решение, което се отнася *единствено* до наказанието, може да е „влязла в сила присъда“ по смисъла на Рамковото решение. Именно този въпрос ще разгледам тук.

7 Европейският съд по правата на човека уточнява, че „терминът „присъда“ по смисъла на член 5, точка 1, буква а) от ЕКПЧ трябва да се разбира като обозначаващ [...] както констатацията за виновност след надлежното установяване на наличието на престъпление [...], така и налагането на наказание лишаване от свобода или на друга мярка, водеща до лишаване от свобода [...]“ (ЕСПЧ, решение от 21 октомври 2013 г., Del Rio Prada c/у Испания, SE:ECHR:2013:1021JUD 004275009, § 123). В решение Kremzow c/у Австрия ЕСПЧ констатира нарушение на член 6, точка 1 поради отсъствието на заинтересованото лице при обсъждането на делото в производството по обжалване, въпреки че на съответния етап от процеса не е разглеждан въпросът за наказанието (ЕСПЧ, решение от 21 септември 1993 г., Kremzow c/у Австрия, SE:ECHR:1993:0921JUD001235086, § 67).

8 Например с оглед на евентуалната приложимост на условието за двойна наказуемост. Вж. по-специално член 2, параграф 4 от Рамковото решение.

9 Вж. член 2, параграф 1 от Рамковото решение.

10 Вж. член 3 от Рамковото решение.

11 Вж. т. 49—54 от заключението ми по дело Turikas (C-270/17 PPU).

2. Особенности на решението за определяне на общо наказание

58. Решението за определяне на общо наказание, въз основа на което е издадена разглежданата в случая ЕЗА, има две особености.

59. Първо, то обединява две произнасяния по същество в един съдебен акт. В това отношение с него i) се определя общо наказание измежду (поотделно) наложените преди това наказания за деяния 1 и 2 и ii) се намалява срокът на наложеното преди това общо наказание за деяния 3—5.

60. Второ, във връзка с деяния 3—5 с решението за определяне на общо наказание просто се намалява определеното наказание, без да се обсъжда въпросът за вината, решен преди това в първоначалната присъда.

61. От акта за преюдициално запитване и дадените от полското правителство обяснения следва, че това наказание е намалено поради благоприятно за заинтересованото лице законодателно изменение, влязло в сила в периода между постановяването на първоначалната присъда и постановяването на решението за определяне на общо наказание.

62. В съдебното заседание полското правителство потвърди, че решението за определяне на общо наказание заменя първоначалната присъда.

63. Освен ако запитващата юрисдикция не установи друго, това сочи, че произнасянето по въпроса за наказанието в решението за определяне на общо наказание е *единственото* правно основание за лишаването на г-н Zdziaszek от свобода за определения в това решение срок. Следователно двата аспекта на осъдителната присъда на г-н Zdziaszek са последно обсъдени в две различни производства: въпросът за вината е обсъден последно в производството, в което е постановена първоначалната присъда, а крайното наказание е определено в производството, в което е постановено решението за определяне на общо наказание.

64. Тук следва да се обсъди природата на производството за определяне на общо наказание.

3. Характеристики на производството за определяне на общо наказание

65. Уместно е да се припомни, както правят г-н Zdziaszek и Комисията, че Европейският съд по правата на човека разграничава два вида производства за определяне на общо наказание: i) производствата, в които съдът няма право на преценка и просто извършва аритметично изчисление, и ii) производствата, в които съдът упражнява право на преценка. Докато първият вид производства не попадат в обхвата на член 6 от ЕКПЧ, при втория вид въпросът стои другоаче¹².

66. Когато се определя природата на обсъжданото производство, би трябвало да се имат предвид следните аспекти.

67. Когато съдът само механично прилага разпоредбите на закона, който не му оставя никаква свобода на преценка как да намали наказанието, съответното производство не може да представлява съдебен процес по смисъла на член 4а от Рамковото решение. Всъщност заинтересованото лице няма никаква възможност да упражни процесуалните си права, за да повлияе на изхода от подобно механично прилагане на закона.

¹² ЕСПЧ, решение от 15 юли 1982 г., Eckle c/y Германия, ECLI:CE:ECHR:1983:0621JUD000813078, § 77. Вж. също ЕСПЧ, решение от 28 ноември 2013 г., Дементиев c/y Русия, ECLI:CE:ECHR:2013:1128JUD 004309505, § 25.

68. Въпросът стои другояче, когато става дума за производство, в което съдът упражнява право на преценка. В това отношение следва да се поставят в частност следните въпроси: има ли нови обстоятелства, които съдът трябва да установи и да вземе предвид (например поведението на заинтересованото лице след първоначалното му осъждане, оценката на поведението му от страна на пенитенциарните органи и пр.)? Трябва ли да се проведе съдебно заседание в производството за адаптиране на наказанието? Допуска ли се обжалване на новото решение за адаптиране на наказанието? Най-вече и преди всичко: разполага ли съдът със свобода на преценка в целия ход на това производство?

69. Ако отговорът на тези въпроси, и особено на последния от тях, е утвърдителен, според мен става дума за съдебен процес по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение. Всъщност тези аспекти на процеса позволяват на заинтересованото лице да влияе при определянето на наказанието. В това отношение от кардинално значение е ефективността, с която заинтересованото лице може да упражни процесуалните си права.

70. Запитващата юрисдикция следва да провери дали в случая националният съд е разполагал с право на преценка в производството, в което е постановено решението за определяне на общо наказание. Предвид предоставените на Съда данни за настоящия случай смятам, че в производството за определяне на общо наказание полският съд разполага с немалко право на преценка.

71. В съдебното заседание полското правителство потвърди, че макар и вече да не разглежда въпроса за вината, съдът, който определя общото наказание, има свобода на преценка при определянето (или адаптирането) на общото наказание в границите, произтичащи от определените със съответните предходни присъди наказания.

72. Въпреки това посоченото правителство не се съгласи, че производството за определяне на общо наказание може да се окаже като „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение, доколкото изходът от това производство *винаги е благоприятен* за заинтересованото лице. Според това правителство срокът на крайното наложено наказание по дефиниция е по-малък от сбора на сроковете на обединяваните наказания. По същия начин намаленото наказание по дефиниция е с по-кратък срок от предходно наложеното наказание.

73. Не споделям извода, че производството за определяне на общо наказание не попада в обхвата на член 4а от Рамковото решение.

74. Макар че адаптирането на наказанието винаги ще води до намаляване на първоначалното наказание, за заинтересованото лице пак е от основно значение да получи възможност да иска *максимално* намаляване на това наказание.

75. Нека си представим например ситуацията, в която националният съд следва да определи общо наказание измежду три наложени преди това наказания със срок пет, четири и три години. Нека също така допуснем, че при упражняване на правото си на преценка съдът може да определи срока на общото наказание лишаване от свобода в диапазона между пет и дванадесет години. Вярно е, че крайният резултат по дефиниция ще е по-благоприятен за заинтересованото лице, тъй като чисто аритметичният сбор от сроковете би довел до наказание със срок от дванадесет години. За съответното лице обаче има чувствителна разлика дали срокът на общото му наказание ще е по-близо до долната граница на диапазона (да кажем шест години), или по-близо до горната (например единадесет години).

76. Ако с присъствието си заинтересованото лице може да окаже влияние при определянето на срока на наказанието, съответният процес не бива да го лишава нито от гаранциите по член 6, точка 1 от ЕКПЧ, нито съответно от гаранциите по член 4а от Рамковото решение.

77. Както отбелязах по-горе, обстоятелството, че по отношение на първоначалната присъда е констатирано спазване на процесуалните права, вече не е от значение за аспекта „наказание“, ако произнесният се по новото наказание съд е упражнил право на преценка и същевременно новото решение по този въпрос е *заменило* предходното. В този смисъл решението за определяне на общо наказание става единствената влязла в сила присъда, въз основа на която може да се издаде ЕЗА.

78. За да се увери, че са спазени процесуалните права на заинтересованото лице, запитващата юрисдикция следва да провери за конкретния случай кой акт е влязлата в сила присъда, въз основа на която е издадена ЕЗА. Тя трябва при необходимост да поиска допълнителна информация по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение, за да установи на кой етап на процеса съдът последно е упражнил право на преценка при определянето на срока на наказанието. В този контекст изпълняващият съдебен орган трябва да има и възможност да прецени спазено ли е правото на защита на заинтересованото лице на последния процесуален етап, на който е решен въпросът за вината.

79. От чисто практическа гледна точка това означава, че издаващият съдебен орган трябва да попълни букви в) и г) от формуляра на ЕЗА с данни за производството, непосредствено довело до постановяването на подлежащата на изпълнение присъда.

80. За да се избегне обаче евентуален недостиг на информация и да се ограничи прилагането на член 15, параграф 2, според мен е желателно издаващият съдебен орган да предоставя, главно в буква б) от формуляра, всяка допълнителна информация, която може да е полезна на изпълняващия съдебен орган, за да се увери в спазването на правото на защита на заинтересованото лице. Тази информация може например да се отнася до процесуалния етап, на който последно е решен въпросът за вината, ако той е решен в различно производство от това, в което съдът е определил наказанието при упражняване на право на преценка.

81. В този контекст обаче трябва категорично да се подчертае, че изпълняващият съдебен орган не следва подробно да проверява всяко отделно звено от веригата на предходните наказателни производства.

82. Както правилно изтъкват прокуратурата и нидерландското правителство, подобен подход би поставил под съмнение взаимното доверие — крайъгълен камък на наказателното сътрудничество в тази област¹³ — и би засегнал функционирането на системата на Рамковото решение.

83. Всъщност в член 1, параграф 3 от Рамковото решение се припомня, че то не може да има за последица да измени задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 ДЕС и отразени в Хартата. Това е задължение както на издаващата, така и на изпълняващата държава членка¹⁴.

84. Ще припомня, че всички държави членки са обвързани от ЕКПЧ, и конкретно от член 6, точка 1 от нея. Това означава, че държавата членка на издаващия съдебен орган е длъжна в съответните случаи да отстранява всяко нарушение, евентуално допуснато на предходните етапи на процеса.

¹³ Вж. съображение 6 от Рамковото решение.

¹⁴ Решение от 16 юли 2015 г., Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 53 и цитираната съдебна практика).

85. Ако присъдата е задочна, държавата членка на издаващия съдебен орган по принцип трябва да гарантира нов процес в съответствие с разпоредбите на националното право. Следователно поправянето на евентуалните процесуални нарушения е задача на издаващата държава членка, която ще приеме лицето, предавано въз основа на ЕЗА. Не може националното право на изпълняващия съдебен орган да налага проверка и дори поправяне на всички пороци на съответното производство, приключило с присъда, без заинтересованият да се е явил лично на процеса срещу него.

86. Въпросът би стоял другояче само ако изпълняващият съдебен орган констатира, че наказателната система на държавата членка, в която е издадена съответната ЕЗА, е дотолкова порочна, че прилагането на принципа на взаимно доверие е невъзможно, например поради наличието на сериозен и доказан риск от нечовешко или унизително отношение по смисъла на член 4 от Хартата¹⁵ или поради това че наказателните съдилища на съответната държава членка вече не биха могли да гарантират правото на справедлив процес, което изключва автоматичното взаимно признаване¹⁶.

4. Междинно заключение

87. По изложените съображения стигам до заключението, че производството, в което се постановява акт като обсъжданото в главното производство решение за определяне на общо наказание, може да представлява „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение, когато i) с това решение, придобило изпълнителна сила, се определя наказание лишаване от свобода и когато ii) националният съд разполага с право на преценка в производството за определяне на това наказание.

2. По втория преюдициален въпрос

88. С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали може да откаже да изпълни ЕЗА, когато установи, че трябва да прецени спазени ли са процесуалните права на заинтересованото лице с оглед на друга присъда, а не посочената в тази ЕЗА, и когато допълнителната информация, предоставена по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение, не ѝ позволява да се увери в спазването на процесуалните права на заинтересованото лице.

89. Запитващата юрисдикция смята, че при подобни условия се допуска отказ. От израза „освен ако в [ЕЗА] не е посочено“, използван във встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение, би могло да се заключи, че информацията за наличието на някое от обстоятелствата по букви а)–г) от тази разпоредба трябва да бъде упомената в буква г) от формуляра на ЕЗА или най-малкото в съответствие с дадената там формулировка на отделните категории.

90. Г-н Zdziaszek не взема становище по втория въпрос, а прокуратурата посочва, че не може да се откаже изпълнение на ЕЗА, ако издаващият съдебен орган не е използвал формулировките от буква г) на формуляра, стига предоставената информация да е полезна.

¹⁵ Вж. в този смисъл решение от 5 април 2016 г., Aranyosi и Căldăraru (C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:2016:198, т. 104).

¹⁶ Очевидно е, че за да могат да участват в европейската система за взаимно признаване (независимо в коя област — на наказателното, гражданското или административното право), националните съдилища трябва да отговарят на всички критерии за „юрисдикция“ в правото на Съюза, в това число на критерия за независимост: вж. в този смисъл заключението ми по дело Pula Parking (C-551/15, EU:C:2016:825, т. 95–96 и 101–107).

91. Нидерландското правителство смята, че целта на втория въпрос е да се установи дали запитващата юрисдикция трябва да упражни контрола по член 4а от Рамковото решение по отношение на първоначалната присъда. То предлага отрицателен отговор, доколкото проверката трябвало да се извършва по отношение на посочената в самата ЕЗА подлежаща на изпълнение присъда.

92. Според Комисията изпълняващият съдебен орган трябва да поиска информацията за последната фаза на процеса, в която делото е обсъждано по същество и е постановена окончателната осъдителна присъда. В случая това е въззивното производство, в което е постановена първоначалната присъда. Комисията припомня, че при всички положения член 4а от Рамковото решение предлага факултативно основание за отказ. Според нея и извън четирите хипотези на задължително предаване има случаи, в които ЕЗА може да бъде изпълнена, без да се стигне до нарушение на правото на заинтересованото лице да присъства на процеса срещу него. В това отношение изпълняващият съдебен орган може да вземе предвид всички налични данни.

93. За да отговоря на втория преюдициален въпрос, ще разгледам поотделно неговия очевиден аспект — за правилата за обмен на информация между съдебните органи (раздел 1), и обуславящия го контекст, до който впрочем се отнася упоменатото по-горе становище на Комисията (раздел 2). По-нататък ще обясня защо е необходимо изпълняващите съдебни органи да запазят определена свобода на преценка, когато проверяват спазени ли са процесуалните права на заинтересованите лица по смисъла на член 4а от Рамковото решение (раздел 3).

1. Правилата за обмен на информация между съдебните органи по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение

94. Обменът на информация между двата органа по реда на упоменатата разпоредба винаги ще зависи от конкретните нужди по съответното дело. Затова е трудно да се даде абстрактен отговор на подобен въпрос. Всъщност видът на необходимата информация в типичния случай ще зависи от целта, с която се търси тази информация.

95. Въпреки това смятам, че подходът в тази област би могъл да се ръководи от следните съображения.

96. Като уводно съображение ще припомня, че изпълняващият съдебен орган няма право да откаже да изпълни ЕЗА освен в изчерпателно изброените случаи, при които не се допуска изпълнение, предвидени в член 3 от Рамковото решение, или в изчерпателно изброените случаи, при които може да се откаже изпълнение, предвидени в членове 4 и 4а от Рамковото решение¹⁷.

97. Съдът също така е отбелязал формалните изисквания по член 8, параграф 1 от Рамковото решение, спазването на които е условие за валидност на ЕЗА, а неспазването им по принцип води до отказ да бъде изпълнена съответната ЕЗА. В този смисъл, преди да откаже изпълнение (което трябва да става само по изключение), компетентният орган трябва да поиска от издаващия съдебен орган по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение *незабавно* да предостави всяка необходима допълнителна информация¹⁸.

¹⁷ Решения от 1 декември 2008 г., Leymann и Pustovarov (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, т. 51), от 30 май 2013 г., F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 36) и от 26 февруари 2013 г., Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, т. 38).

¹⁸ Решение от 1 юни 2016 г., Bob-Dogi (C-241/15, EU:2016:385, т. 64 и 65).

98. Изпълняващият съдебен орган трябва да не изпълни ЕЗА единствено ако въз основа на информацията, предоставена по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение, и въз основа на всяка друга иначе получена информация стигне до извода, че издадената ЕЗА е нередовна (от гледна точка на условията по член 8, параграф 1 от Рамковото решение).

99. По-конкретно, що се отнася до член 15, параграф 2 от Рамковото решение, следва на първо място да се отбележи, че с обмена на информация по този член се цели да се осигури равновесие между задължението за изпълнение (при спазване на изискването за незабавно разглеждане на ЕЗА предвид установените в Рамковото решение срокове) и императивните изисквания на защитата на процесуалните права на заинтересованото лице¹⁹. Всъщност размяната на въпроси и отговори между тези органи не може да продължава безкрайно. Тя трябва да позволи да се спази срокът от 60 дни²⁰, в който по принцип трябва да се изпълнява ЕЗА²¹.

100. На второ място, важно е правилата за този обмен на информация да гарантират, че системата ще остане работеща. В този смисъл задаваните въпроси трябва да са възможно най-точни и ясни. Изглежда разумно например даден въпрос да бъде поставен веднъж, а след това повторно да бъде проверен с открояване на останалите неясни аспекти. Ако този обмен на информация не доведе до очаквания резултат, според мен с оглед на упоменатите цели за бързина и защита на правата на заинтересованите лица е разумно активното търсене на информация да спре дотам.

101. Това обаче не освобождава компетентния орган от задачата да преценява поотделно всяко дело с оглед на необходимостта да се увери в спазването на правото на защита на заинтересованото лице.

102. В настоящия случай изпълняващият съдебен орган решава да постави допълнителни въпроси относно производството, в което е постановена първоначалната присъда. Всъщност той има съмнения, както отбелязва нидерландското правителство, в равнището на закрила на правото на защита на г-н Zdziaszek в производството, вследствие на което е постановено решението за определяне на общо наказание.

103. При тези уточнения зад втория преюдициален въпрос прозира по-дълбокият проблем за транспонирането на член 4а от Рамковото решение в нидерландското право. По-нататък ще обсъдя този аспект на въпроса.

2. Контекстът на обмена на информация по член 15, параграф 2 от Рамковото решение

104. В случая е поискана допълнителна информация по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение, за да се прецени наличието на условията по член 4а от Рамковото решение. Както вече посочих, тази разпоредба предвижда факултативно основание да се откаже изпълнение на ЕЗА²².

¹⁹ Решение от 24 май 2016 г., Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, т. 34 и 35).

²⁰ Той може да бъде продължен с 30 дни по силата на член 17 от Рамковото решение.

²¹ В решение Lanigan Съдът поставя ударението върху задължението за изпълнение на ЕЗА въпреки изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение, включително, ако е необходимо, задържането на съответното лице (решение от 16 юли 2015 г., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 34—42 и 62).

²² Вж. съображения 6 и 15 от Рамково решение 2009/299, в което се подчертава „алтернативният“ и „незадължителен“ характер на основанията за отказ по член 4а от Рамковото решение (при условие че са спазени основните права на заинтересованото лице).

105. Както вече посочих другаде²³, общото правило по член 1, параграф 2 от Рамковото решение е, че държавите членки имат *задължение* да изпълняват всяка ЕЗА „въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение“.

106. Член 4а, параграф 1 предвижда *възможност* да се откаже изпълнение на ЕЗА, когато лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението. Тази възможност, да не се изпълни съответната ЕЗА, трябва да зависи от преценката на изпълняващия съдебен орган за обстоятелствата по всеки конкретен случай.

107. Възможността да се откаже изпълнение, отпада, когато изпълняващият съдебен орган установи, че в дадения случай е налице някоя от хипотезите по член 4а, параграф 1, букви а)—г) от Рамковото решение. В такъв случай е изключено да се откаже изпълнение на ЕЗА и отново се прилага общото правило, че е налице *задължение* за предаване на лицето.

108. Трябва да отбележа обаче, че националната уредба, представена в акта за преюдициално запитване (а именно член 12 от OLW), обръща логиката на Рамковото решение и превръща „*възможността* за неизпълнение, освен ако не са налице хипотези а)—г)“ в „*задължение* за неизпълнение, стига да не са налице хипотези а)—г)“.

109. Този начин на транспониране на член 4а от Рамковото решение превръща изброяването на четирите изключения от възможността да не се изпълни ЕЗА в случай на неявяване на лицето на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението, в *изчерпателно* изброяване на *единствените* хипотези, в които изпълняващият орган може да изпълни ЕЗА, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес. Това транспониране според мен създава пречка за изпълняващите съдебни органи да претеглят всички фактически обстоятелства по конкретното дело, за да преценят спазени ли са процесуалните права на заинтересованите лица. По аналогия с извода на Съда относно факултативното основание за отказ по член 4, параграф 6 от Рамковото решение смятам, че и в настоящия контекст изпълняващият съдебен орган трябва да има право на преценка дали да откаже или да не отказва да изпълни ЕЗА²⁴.

110. Ето защо смятам, че член 12 от OLW транспонира неправилно член 4а от Рамковото решение.

111. Въпросът за изчерпателността на член 4а се поставя и по настоящото дело²⁵: *само* обстоятелствата по букви а)—г) ли позволяват на изпълняващия орган да се увери в спазването на правото на защита на заинтересованото лице? Обратно, може ли този орган да вземе предвид други обстоятелства, за да може да изпълни ЕЗА, като същевременно се е уверил в спазването на основните права на заинтересованото лице?

112. Накрая ще напомня, че Рамковото решение се основава на принципа на взаимно признаване и на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки²⁶. Концепциите за взаимно признаване и взаимно доверие обаче не могат да неутрализират значението, което Рамковото решение и правото на Съюза придават на спазването на основните, в този случай процесуални, права²⁷.

23 Вж. заключението ми по дело Turikas (C-270/17 PPU, т. 70—78).

24 Решение от 29 юни 2017 г., Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, т. 21—23). Вж. също решение от 24 май 2016 г., Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, т. 50—52).

25 Вж. подобна хипотеза, описана в заключението ми по дело Turikas (C-270/17 PPU, т. 79 и 80).

26 Решение от 1 юни 2016 г., Bob-Dogi (C-241/15, EU:2016:385, т. 31—33 и цитираната съдебна практика).

27 Вж. по-специално решение от 16 юли 2015 г., Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 53 и цитираната съдебна практика).

113. Член 4а от Рамковото решение отразява равновесието, което законодателят на Съюза е постигнал между ефективността на системата за предаване на лицата в европейското правно пространство, от една страна, и обхвата на контрола от страна на изпълняващия съдебен орган, от друга. Когато този орган е убеден, че основните права са спазени, евентуално предвид поведението на заинтересованото лице, не би трябвало националното законодателство да го възпрепятства да изпълни задължението си по член 1, параграф 2 от Рамковото решение да изпълни съответната ЕЗА.

3. Междинно заключение

114. Предвид изложените съображения изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни ЕЗА, в случай че нито информацията във формуляра на ЕЗА, нито информацията, която е получил от издаващия съдебен орган по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение, му позволяват да се увери в спазването на правото на защита на заинтересованото лице, което не се е явило лично на процеса. Решението относно прилагането на факултативното основание да се откаже изпълнение на ЕЗА по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение принадлежи на изпълняващия съдебен орган, който трябва да може да прецени в светлината на всички известни му фактически обстоятелства дали е спазено правото на защита на заинтересованото лице.

3. По третия преюдициален въпрос

115. От изложените по-горе съображения следва, че проверката за приложимостта на факултативното основание за отказ по член 4а от Рамковото решение трябва да се извършва по отношение на производство като обсъжданото по делото пред запитващата юрисдикция производство за определяне на общо наказание. Ще напомня, че това се дължи, от една страна, на факта, че в случая решението за определяне на общо наказание определя наказанието на г-н Zdziaszek във вида, в който то подлежи на изпълнение, и от друга страна, на обстоятелството, че в производството за определяне на общо наказание съдът видимо е упражнил право на преценка, което запитващата юрисдикция следва да провери.

116. От предложения от мен отговор на първия въпрос обаче следва, че изпълняващият съдебен орган проверява спазено ли е правото на защита на последния процесуален етап, на който делото е разгледано по същество и е постановена подлежащата на изпълнение присъда. В случая този последен етап на процеса е производството за определяне на общо наказание. Наистина това производство се отнася само до крайното определяне на наказанието.

117. Доколкото обаче запитващата юрисдикция смята, че тъкмо на този процесуален етап не е било гарантирано спазването на правото на защита, намирам за излишно да се обсъжда спазено ли е правото на защита в контекста на последния процесуален етап, на който е взето решението по другия аспект на обсъждането, а именно по въпроса за *вината*.

118. В случай че Съдът възприеме различен подход и заключи, че първоначалната присъда винаги остава релевантна за целите на контрола от страна на изпълняващия съдебен орган по член 4а от Рамковото решение, тук само ще препратя към становището, което изразих по дело Turikas²⁸.

²⁸ Вж. т. 55—65 от заключението ми по дело Turikas (C-270/16 PPU).

119. Единствената разлика между онова дело и настоящото се състои във факта, че що се отнася до първоначалната присъда, според запитващата юрисдикция г-н Zdziaszek е бил надлежно представяван във въззивното производство, но не е представяван в първоинстанционното. Като се има предвид, че както личи от предоставената информация, във въззивното производство делото е разгледано по същество, спазването на правото на защита на този етап на процеса санира евентуално допуснатите на предходните етапи нарушения.

120. Това обаче не променя факта, че определеното в първоначалната присъда наказание е заменено и както припомних по-горе, понастоящем осъждането на г-н Zdziaszek е следствие от две отделни производства. Доколкото е установено, че правото му на защита не е било гарантирано в производството за определяне на общо наказание, според мен проверката дали то е спазено във връзка с първоначалната присъда, пак ще кажа, изглежда ирелевантна.

VI. Заключение

121. По изложените съображения предлагам на Съда да отговори на първия и втория от преюдициалните въпроси на Rechtbank Amsterdam (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия), както следва:

„Понятието „съдебен процес, вследствие на който е постановено решението“ по смисъла на встъпителната част на член 4а, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., трябва да се тълкува в смисъл, че може да обхваща производството, в което е постановен акт като осъжданото в главното производство решение за определяне на общо наказание, когато с това решение, придобило изпълнителна сила, се определя наказание лишаване от свобода и когато националният съд разполага с право на преценка в производството за определяне на това наказание.

Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейската заповед за арест, в случай че нито информацията във формуляра, нито информацията, която е получил от издаващия съдебен орган по реда на член 15, параграф 2 от Рамково решение 2002/584, изменено с Рамково решение 2009/299, или по друг начин, му позволяват да се увери в спазването на правото на защита на заинтересованото лице, което не се е явило лично на процеса. Решението относно прилагането на факултативното основание да се откаже изпълнение на европейската заповед за арест по смисъла на член 4а, параграф 1 от Рамковото решение принадлежи на изпълняващия съдебен орган, който трябва да може да прецени в светлината на всички известни му фактически обстоятелства дали е спазено правото на защита на заинтересованото лице“.